

Subota, 4. prosinca 2021. u 19.30
Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

JOHN MALKOVICH

The Music Critic

Written & Conceived by Aleksey Igudesman

LISINSKI
SUBOTOM
UVIJEK
LISINSKI

NEPROCJENIV DOŽIVLJAJ!

STVARANJE SVIJETA?

21/22

Fotografija: Dražen Petrač

Antonín Dvořák

Glasovirski kvintet u A-duru, op. 81, B. 155
3. stavak: *Scherzo (Furiant): Molto vivace*

Ludwig van Beethoven

Sonata za violinu i glasovir a-molu, br. 4, op. 23
3. stavak: *Allegro molto*

Johannes Brahms

Sonata za violončelo i glasovir u F-duru, br. 2, op. 99
2. stavak: *Adagio affettuoso*

Frédéric Chopin

Grande valse brillante u Es-duru, op. 18 za glasovir

Giya Kancheli

Broken Chant za orkestar
(iz obrade za violinu i glasovir Giye Kanchelija za gudački kvintet obradio
Aleksej Igudesman)

Aleksej Igudesman

Funk the String za violinu

Claude Debussy

Gudački kvartet u g-molu, op. 10, L. 91
2. stavak: *Assez vif et bien rythmé*

Robert Schumann

Glasovirski kvartet u Es-duru, op. 47
3. stavak: *Andante cantabile*

Aleksej Igudesman

The Malkovich Torment za glasovirski kvintet

John Malkovich, narator

Aleksej Igudesman, violina

So-Ock Kim, violina

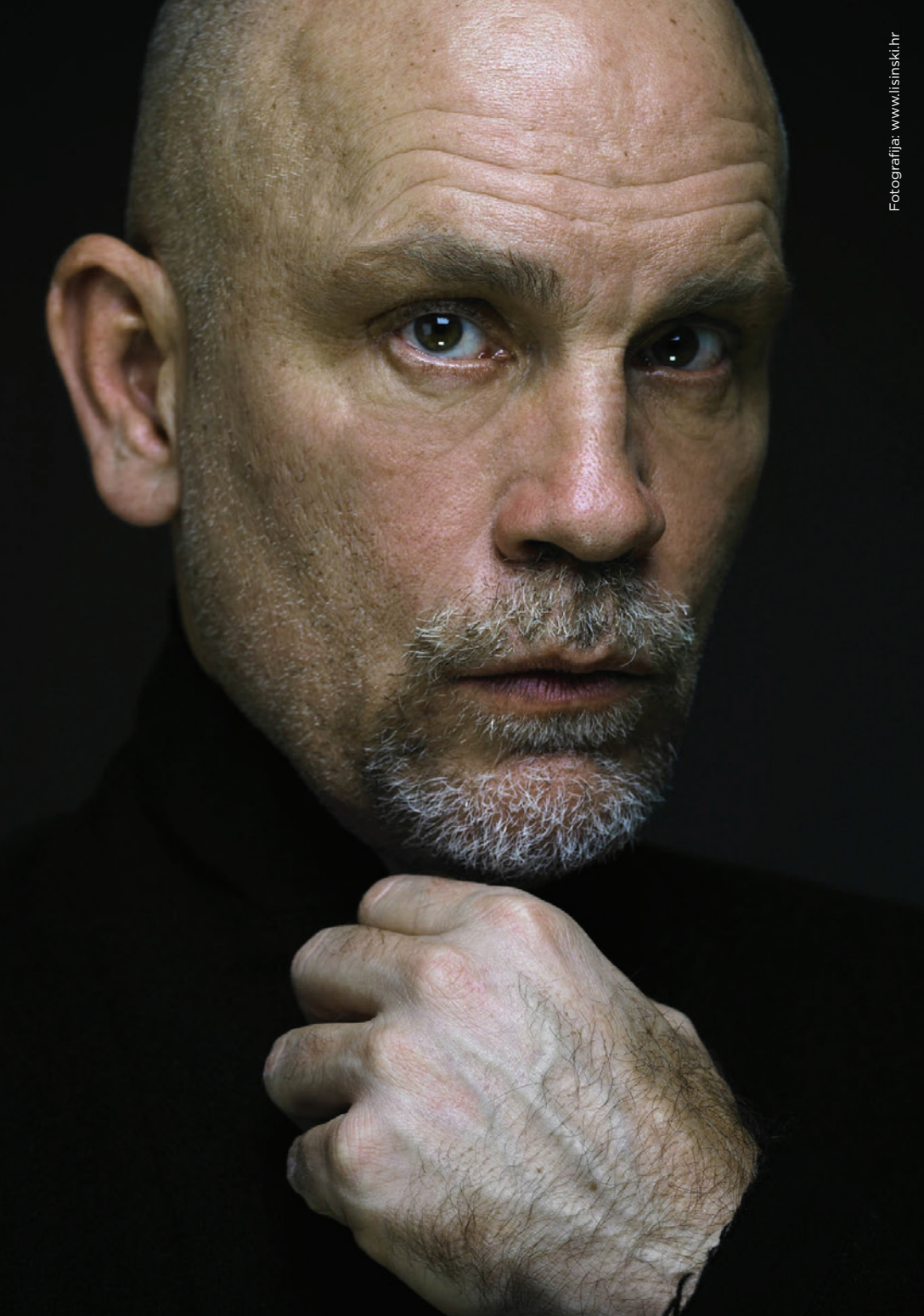
Max Baillie, viola

Thomas Carroll, violončelo

Hyung-ki Joo, glasovir

Nakon koncerta s umjetnicima razgovara Sonja Mrnjavčić.

INA zlatni sponzor koncerta.

Fotografija: www.lisinski.hr

Američki kazališni i filmski glumac, redatelj, producent i modni dizajner **John Malkovich** glumio je u više od sedamdeset filmova. Dobitnik je 25 nagrada (gotovo je isto toliko puta i nominiran). Njegova karijera, koja traje gotovo tri desetljeća, obuhvaća raznovrsna filmska ostvarenja: od nagrađivane povijesne drame *Opasne veze* (1988.) preko akcijskoga trilera *Na vatrenoj liniji* (1993.), filma *Opasan let* (1997.) i akcijske komedije *Crvena* (2010. i 2013.) do fantastične komedije *Biti John Malkovich* (1999.). Godine 1976. Malkovich se pridružio glumačkoj družini *Steppenwolf Theater Company* u Chicagu. Nagradu *Obie* dobio je 1980. za ulogu skitnice i lopova Leeja u drami *Pravi Zapad* redatelja Sama Sheperda, poslije čega je prvi put nastupio na Broadwayu u *Smrti trgovačkog putnika* za koju je osvojio nagradu *Emmy*. Godine 1982. nastupio je u predstavi *Tramvaj zvan čežnja* u čikaškom kazalištu *Wisdom Bridge*. Nagrade *Drama Desk* i *Obie* (drugi put!) donijela mu je režija obnovljene predstave *Melem u Gileadu* američkoga dramatičara Landforda Wilsona, postavljene 1984. kao koprodukcija kazališta *Steppenwolf*. Iste godine sporedna uloga u povijesnoj filmskoj drami *Mjesta u srcu* (1984.) donosi mu prvu nominaciju za *Oscara* te nagrade *National Bord of Review*, *National Society of Film Critics* i *Film Critics Circle Kansas Cityja*. Zvezdani status donosi mu uloga Valmonta u filmu *Opasne veze* iz 1988. godine, u kojem je glumio s Glenn Close i Michelle Pfeiffer, i ponovio za potrebe glazbenoga videa *Walking on Broken Glass* Annie Lennox. Drugu nominaciju za *Oscara* donijela mu je uloga u filmu *Na vatrenoj liniji* iz 1994. godine. John Malkovich glumio je u neobičnim ulogama i filmovima, kao što su *Vodič kroz galaksiju za autostopere*, *Beowulf* ili komedija *Spaliti nakon čitanja* braće Joela i Ethana Coena. Zbog nadarenosti i sklonosti komediji, Malkovich je čak tri puta bio domaćin humorističnoga programa *Saturday Night Live*: 1993. gost mu je bio glazbenik Billy Joel, a 2008. glumica Jamie-Lynn Sigler, manekenka Molly Sims te pjevač i glumac Justin Timberlake. Također, 2008. Malkovich je utjelovio Jacka Unterwegera u projektu *Paklena komedija* za glumca, dva soprana i orkestar s povijesnim instrumentima, premijerno izveden u Dvorani Barnum u Santa Monici. Godine 2011. režirao je kazališni komad *Julian Sands* u filmu 'Proslava Harolda Pintera' na Edinburškom festivalu *Fringe*, a 2012. produkciju nove adaptacije *Opasnih veza* na francuskom jeziku za pariški Théâtre de l'Atelier. Za svoja postignuća kao glumac, producent, redatelj i pisac, John Malkovich i dalje dobiva nagrade diljem svijeta, među kojima su *News and Documentary Emmy Award* 2010. godine, specijalna nagrada na moskovskom Međunarodnom filmskom festivalu 2011. za doprinos svjetskoj kinematografiji, kao i nagrada *Independent Spirit* 2013. godine. Na Međunarodnom filmskom festivalu u Zürichu dodijeljena mu je i nagrada *Golden Eye* za životno djelo. Trenutačno nastupa u glavnim ulogama u dva izuzetna projekta u kojima je njegovo pripovijedanje popraćeno djelima ozbiljne glazbe koja izvode poznati glazbenici: *Report on the Blind* spaja Schnittkeov *Koncert za glasovir* (1979.) s poglavljem *Izvjestaj o slijepima* iz romana Ernesta Sabata *O junacima i grobovima*, a u projektu *The Music Critic*, koji je osmislio Aleksej Igudesman, Malkovich igra ulogu zlog kritičara koji, između ostalih, piše o glazbi Beethovena, Chopina i Prokofjeva. John Malkovich ima diplomu Državnoga sveučilišta u Illinoisu u Normalu (Bloomington).

Aleksey Igudesman rođen je u St. Peterburgu (Rusija); poznat je kao violinist, no etablirao se i kao skladatelj, dirigent, glumac, redatelj i poduzetnik.

Violinist. Nikad nije pobijedio ni na jednom violinističkom natjecanju, uglavnom zato što ni na jednom nije ni sudjelovao. U vrijeme studija na Školi Yehudija Menuhina pročitao je sve drame Shawa, Wildea i Čehova, koje nisu poboljšale njegovo sviračko umijeće, ali su ga učinile budalasto uvjerenim da je superioran kolegama koji su bili intelektualno manje nadareni, ali su više vježbali. Nakon studija violine kod uglednog pedagoga Borisa Kuschnira u Beču i nakon što su mnogi izrazili zabrinutost za njegovu budućnost, Igudesman je počeo uspješnu karijeru nastupajući po cijelom svijetu, skladajući glazbu i surađujući sa slavnim umjetnicima kao što su Hans Zimmer, John Malkovich i Roger Moore, ali i manje poznatima, no jednako sjajnim... Aleksey Igudesman svira na violini Santo Seraphino iz 1717. koju mu je velikodušno na raspolaganje stavila Erste banka (koristi žice za violinu tvrtke Thomastik-Infeld).

Skladatelj i dirigent. Igudesman puno sklada. Poznato je da počne i završi skladbe prije doručka, što možda i nije tako impresivno uzmemo li u obzir da katkad doručkuje tek navečer. Njegove skladbe izdaje izdavačka kuća Universal Edition, a izvode ih solisti, ansambli i orkestri diljem svijeta, kao što su Njujorška filharmonija i Bečki simfoničari, često uz njegovu sudjelovanje u ulozi violinista ili dirigenta. Kao solist napisao je i snimio glazbu za nekoliko filmova. Često je

surađivao s oskarovcem Hansom Zimmerom, uključujući i film *Sherlock Holmes*, koji je osvojio *Oscara* za najbolju filmsku glazbu. Igudesmanove recentne skladbe i narudžbe uključuju i glazbu za ciriški Orkestar Tonhalle, djelo za dvije violine i orkestar za Vadima Rjepina i Claru-Jumi Kang, skladbu za violinu solo i sto violinista za Daniela Hopea, kao i mnogobrojne skladbe za izdavačke kuće Universal Edition iz Beča i Modern Works Music Publishing iz New Yorka. Godine 2018. Igudesman je u Velikoj dvorani bečkog Konzerthausa ravnao Bečkim komornim orkestrom na novogodišnjem koncertu u vlastitoj organizaciji.

Komičar – Igudesman & Joo. Igudesman nastupa s Joomom u duu IGUDES MAN & JOO, naziva koji su, začudo, tražili nekoliko godina. Njihove koncerte u duu i nastupe s komornim i simfonijskim orkestrima podjednako voli publika i glazbeni kritičari diljem svijeta. Njihovi uratci na platformi YouTube imaju više od 45 milijuna pregleda, a nastupali su, među ostalima, s Gidonom Kremerom, Julianom Rachlinom, Janine Jansen, Viktorijom Mullovom, Emanuelom Axom, Joshuom Bellom, Yujom Wang i Johnom Malkovichem. Igudesman i Joo nastupali su pred milijunima gledatelja uz rock-legende kao što su Simple Minds, Kim Wilde, Sinéad O'Connor, Tears for Fears i Robin Gibb iz Bee Geesa. Osim mnogobrojnih svjetskih turneja u duu s Joomom, Aleksey ima i vlastiti solo program *Vežite se, polijećemo (Fasten Seat Belts)*. Neobično je da u toj predstavi ima i posebne goste, plesačicu Manaho Shimokawu te udaraljkašicu i skladateljicu Lucy Landymore, pa program naposljetku nije solistički, što uopće nije loše.

Redatelj i glumac. Aleksey Igudesman je režirao, producirao i glumio u dugometražnoj komediji *Noseland*, u kojoj se, među ostalima, pojavljuju Julian Rachlin, John Malkovich i sir Roger Moore. *Noseland* je premijerno prikazan na četrnaest festivala svijeta, a Međunarodni festival *Doc Miami* proglasio ga je „najzabavnijim dokumentarnim filmom“. Igudesman je nastupao i u televizijskoj seriji *Du Kunst Mich!* austrijske nacionalne televizije ORF, kao domaćin talentima s područja glazbe, plesa, fotografije i mode. Trenutno je jedan od domaćina televizijske emisije *Reden in der Erde*, u kojoj je njegov posljednji gost bio holivudska legenda Hans Zimmer. Suosnivač je producentske kuće Music Traveler Productions, s kojom je producirao televizijsku seriju *The Loser Takes It All*, temeljenu na violinskom i pijanističkom natjecanju Igudesmana & Jooa u švicarskom Sionu. S Bečkim simfoničarima Aleksey sudjeluje uživo u šouu *UpBeat* te surađuje s Johnom Malkovichem na projektu *The Music Critic*.

Pisac i pjesnik. Igudesman je osmislio i komad *The Music Critic* – zajedljivu mješavinu najzlobnijih glazbenih kritika posljednjih stoljeća napisanih o nekima od najvećih djela glazbene povijesti; tim projektom ove i sljedeće godine obilazi svjetske glazbene pozornice. John Malkovich nastupa u ulozi zlog kritičara koji vjeruje da je glazba Beethovena, Chopina i Prokofjeva (i njemu sličnih) dosadna i očajna. Svoja violinska dua Igudesman je izvodio i u projektu *Violins of the World* u kojem je njegove stihove čitao sir Roger Moore. Igudesmanovu poeziju i glazbu objavljuje bečki izdavač Universal Edition. Godine 2019. s Joomom je objavio knjigu *Saving the World*, koja nudi savjete za kreativniji i bolji život s ciljem spašavanja svijeta.

Poduzetnik i glazbeni putnik. Igudesman je 2015. došao na ideju da osnuje *start-up Music Traveler* kao online aplikaciju i platformu za rezervaciju prostora za pokuse bilo gdje na svijetu. S Juliom Rhee, Igudesman je i suosnivač tvrtke *Music Traveler* koju je pokrenuo 2017. i koja omogućuje glazbenicima i ljubiteljima glazbe da sviraju diljem svijeta. U suradnji s Institutom *Karajan*, Aleksej Igudesman planira pokrenuti projekt *Music From Home*, koji bi pomogao glazbenicima da prodaju ulaznice i promiču vlastite *live stream* izvedbe iz svojih domova.

Chefi gurman (foodie). Igudesman je inspirirani kuhar već više od dva desetljeća; kreirao je mnogo inovativnih gastronomskih koncepata, iako samo u svojoj kuhinji. U takvoj „improvizacijskoj kuhinji“ sam kupuje namirnice bez plana za sljedove jela, puštajući da svježi proizvodi određuju jelovnik do posluživanja. S druge strane, u vlastitoj „transformirajućoj kuhinji“ voli posluživati menije s mnogim sljedova u kojima se svaki slijed magično transformira u sljedeći. Igudesman je posjetio osam od deset najboljih restorana na svijetu i o hrani često piše recenzije (kojih je sad već više od 120), u svojim gastronomskim dnevnicima i putničkim vodičima. U budućnosti planira češće uvrštavati gastronomiju u svoje filmsko stvaralaštvo, pa čak i u izvedbe uživo. U sklopu umjetničkog projekta snimljenog za austrijsku nacionalnu televizijsku kuću ORF surađuje s vrhunskim restoranom *Taubenkobel*, oblikujući jelovnik koji bi se konzumirao i tijekom izvedbe uživo.

So-Ock Kim rođena je u Seulu, no u dobi od tri godine preselila se u London. Već kao petnaestogodišnjakinja postala je najmlađom dobitnicom zlatne medalje u povijesti na prestižnom Natjecanju *Shell* Londonskoga simfonijskog orkestra, izvevši *Koncert za violinu* Petra Iljiča Čajkovskog uz pratnju spomenutoga ansambla u Barbican Hallu. Već s devetnaest godina došla je pod okrilje agencije *Young Concert Artists Trust*. So-Ock je održala niz koncerata diljem svijeta koje je glazbena kritika i publika oduševljeno primila: posebno se ističu nastupi u Wigmore Hallu, Royal Festival Hallu i Barbican Hallu u Londonu. Nastupila je i u koncertnim dvoranama diljem Azije, Sjedinjenih Američkih Država i mnogih europskih gradova te održala solističke recitale i koncerte na glazbenim festivalima (festivali Schleswig-Holstein, *Beethoven*, festivali u Raviniji, Mecklenburgu, *BBC Proms*, Festival Francuskoga radija, festivali u Herrenchimseeu, *Seulsko proljeće* u Seulu te na festivalima *Casals* i *Aldeburgh*). Mnogi od njezinih koncertnih nastupa snimljeni su za svjetske radijske i televizijske kuće, kao što su BBC, ABC, Francuski radio, RAI, KBS, Poljski radio te Classic FM. So-Ock je nastupila kao solistica interpretirajući najpoznatije violinske koncerte svjetske glazbene literature s orkestrima kao što su Orkestar Philharmonia, Kraljevski filharmonijski orkestar, Engleski komorni orkestar, Filharmonijski orkestar BBC-ja, Korejski komorni orkestar, London Mozart Players, City of London Sinfonia, Kraljevski filharmonijski orkestar iz Liverpoola, Filharmonijski orkestar Francuskoga radija, Filharmonijski orkestar iz Sofije, Nacionalni orkestar iz Montpelliera, Simfonijski orkestar KBS, Filharmonijski orkestar iz Torina, Filharmonijski orkestar iz Seula, Meksički državni orkestar i Beogradska filharmonija. Nastupala je u suradnji sa svjetski poznatim dirigentima kao što su Krzysztof Penderecki, Vladimir Aškenazi ili Vasilij Petrenko, da spomenemo tek nekolicinu.

Max Baillie, britansko-njemački violist, diplomirao je na Školi Yehudija Menuhina u Londonu, Sveučilištu Cambridge i berlinskom Sveučilištu umjetnosti. Svira i mandolinu, a diplomirao je i političku filozofiju na Christ's Collegeu Sveučilišta Cambridge. Maxovi učitelji bili su Nataša Bojarski, Itzhak Rashkovsky te Ivry Gitlis. Traženi je solist, komorni glazbenik i vođa dionice viola nekoliko orkestara u Velikoj Britaniji i inozemstvu. Max nastoji spajati različite glazbene stilove pa ne iznenađuje što je dosad surađivao s umjetnicima kao što su Steve Reich, Mischa Maisky, Björk, John Williams, Thomas Adès, Bobby McFerrin, Zakir Hussain, James Thierrée i drugi. Od narodnih napjeva velških brda pa sve do velikih festivala diljem svijeta, Max je svoju glazbenu karijeru posvetio improvizaciji, ozbiljnoj, suvremenoj i eksperimentalnoj glazbi. Kao redoviti gostujući dirigent švicarskoga komornog orkestra CHAARTS surađivao je s glasovitim glazbenicima kao što su Mischa Maisky i Fazel Say, nastupao u Švicarskoj, Njemačkoj i Kini te snimao za diskografske kuće Sony i Berlin Classics. U veljači 2021. ravnao je Škotskim ansamblom u Glasgowu na koncertu na kojem su izvođene i njegove skladbe. Svira i u Kvintetu *ZRI* s glazbenicima s kojima dijeli zanimanje za pučke i romske utjecaje u djelima Brahmsa, Schuberta i Janáčeka. Kvintet je inspiriran gostionicom *Zum Roten Igel*: to je bečka poveznica s Istokom i omiljena gradska krčma u kojoj se okupljaju mladi. *ZRI* je nastupio na festivalima po Velikoj Britaniji i Europi, a nedavno su gostovali i na Švicarskom radiju u sklopu Ljetnog festivala u Boswilu. Nastupaju i kao putujuća trupa, izvođeci vlastitu glazbu uz nijemi film *Pustolov* Charlieja Chaplina. *ZRI* će svoj treći nosač zvuka objaviti potkraj ove godine. Sa zvijezdama skandinavske folk-scene, Erikom Rydvaldom i Olavom Mjelvaom, Max Baillie osnivač je Trija Lodestar s kojim istražuje baroknu glazbu, svirajući violinu, *nycckelharpu* (švedski instrument sličan ljerici) i norveški instrument *hardanger fiddle*, srodan guslama. S članovima toga trija snimit će debitantski nosač zvuka za diskografsku kuću Naxos do kraja ove godine. Posljednjih godina redoviti je gost festivala komorne glazbe (kao što su *SoNoRo* u Rumunjskoj i Italiji), međunarodnoga festivala *Natalie Clein's Purbek*, komornoga glazbenog festivala *West Wycombe* Lawrencea Povera, a redovito koncertira i u duu s ocem, violončelistom Alexanderom Bailliejem, s kojim je nastupao i na turneji na kojoj su, u suradnji s nacionalnim orkestrima Južnoafričke Republike, izvodili Brahmsov *Dvostruki koncert za violinu i violončelo*. Gotovo deset godina svirao je s inovativnom grupom *Notes Inégales* koja improvizira i izvodi suvremenu glazbu, a na svoje klupske „sesije“ nedaleko od Eustona poziva mnoge glazbenike, s kojima redovito nastupa na Jazz festivalu u Londonu. Vahakn Mattosian i Max čine eksperimentalni elektronički glazbeni duo Sonnen, koji je nedavno (u veljači ove godine) sudjelovao na Festivalu Novog (*Festival of New*) u Snape Maltingsu. Max je fanatični štovatelj Bachove glazbe i u vrijeme potpunog zatvaranja radio je na nizu videa i izvedbi, redefiniranih verzija „revizualizacije“ Bachovih skladbi za solo gudače.

Rođen u Swanseaju, **Thomas Carroll** studirao je violončelo u klasi Melisse Phelps na Školi Yehudija Menuhina u Londonu, potom kod Heinricha Schiffa u Austriji. Iznimno nadaren violončelist, jedan je od dvojice umjetnika koji su položili audiciju svjetski poznatih agencija za mlade glazbenike, londonske *Young Concert Artist Trust* i njujorške *Young Concert Artists*. Od početka profesionalne

karijere traženi je solist i komorni glazbenik na svjetskim pozornicama, a nastupao je s Londonskim simfonijskim orkestrom, Orkestrom Philharmonia, Velškim nacionalnim orkestrom BBC-ja, Sinfoniom VIVA-om, Bečkim komornim orkestrom i Orkestrom Bavarskoga radija. Kao komorni glazbenik surađivao je s Gudačkim kvartetima Belcea i Chilingirian, Michaelom Collinsom, Gidonom Kremerom, Stevenom Isserlisom, Mischom Maiskym, Julianom Rachlinom i Janine Jansen. U vrijeme studija u Salzburgu, u klasi Heinricha Schiffa, Thomas je studirao i dirigiranje na salzburškom Mozarteumu, u klasi Jorgea Rottera, kao i u Londonu na Guildhall školi glazbene i dramske umjetnosti, u klasi Siana Edwardsa. Usavršavao se na majstorskim tečajevima kod Jánosa Fürsta i radio s nizom ansambala i orkestrara u Austriji i Velikoj Britaniji. U ulozi dirigenta debitirao je s ansamblom Spectrum u Berlinskoj filharmoniji 2006. godine, izvodeći glazbu Ernsta Tocha. Posljednjih pet godina blisko surađuje s Nicholasom Kokom (glavnim ravnateljem orkestra Sinfonia ViVA od 1996. do 2006.), koji mu je postao mentorom i s kojim surađuje i kao violončelist. Thomas je trenutačno profesor na Kraljevskom sveučilištu za glazbu u Londonu i na Školi Yehudija Menuhina.

Fotografija: Julia Wesely

Hyung-ki Joo je rođen. Britanac je, a izgleda kao Korejac ili obratno, ili oboje. Pretraga za #Hyung-ki_Joo na internetu daje sljedeće rezultate:
#Composer, #Pianist, #Conductor, #InspiringStudents,
#YouTubeSensation, #KaratePiano, #FastestToothbrusherInTheWorld,
#WatchedMissionImpossibleEightTimesInARow, #TaylorSwift'sSecretAsianFantasy, #Pomegranate i #Aadvark.

Hyung-ki se za sva vremena izgovara Young-Key s „h“ ispred; dakle, jedini je korejski Židov na svijetu (srican J-O-O → igra riječi: eng. Jew = [džu:] = hrv. Židov). Satove glasovira počeo je polaziti s četiri i pol godine, a dvije godine poslije dobio je mjesto na Školi Yehudija Menuhina. Ondje je otkrio da se nalazi među genijima i čudima od djece i bio je uvjeren da će ga „šutnuti“ iz škole. Na kraju ga nisu „šutnuli“, ali su ga učitelji i kolege učenici, kao što je bio Aleksej Igudesman, „šutnuli“ nekoliko puta u razne dijelove tijela, čineći upitnim njegovo buduće potomstvo. Bez obzira na to koliko mu je teško bilo tih sedam godina u školi, one su samo pojačale njegovu ljubav prema glazbi. Nedugo nakon diplome, Yehudi Menuhin ga je izabrao da solistički nastupi na koncertu u povodu njegova osamdesetog rođendana u Dvorani Barbican u Londonu. Moguće je vidjeti kratki ulomak s pokusa toga koncerta na Hyung-ki Jooovu YouTube kanalu (*Joo rehearses Beethoven with Menuhin*). Hyung-ki je i skladatelj: njegova djela su izvodile Njujorška i Londonska filharmonija te Orkestar Komične opere iz Berlina, a snimali su ih umjetnici kao što su Shani Diluka i Glasovirski trio Ahn. Njegove glazbene opuse izdale su nakladničke kuće Universal Edition iz Beča i Modern Works Music Publishing iz New Yorka. Zbog ljubavi prema komornoj glazbi osnovao je glasovirski trio s violinistom Rafałom Zambrzycki-Payneom i violončelistom Thomasom Carrollom. Njihova sedmogodišnja suradnja dosegla je vrhunac snimkama djela za glasovir Johannes Brahmsa i Franka Bridgea. Ostali Hyung-ki-ovi suradnici na području komorne glazbe bili su Renaud Capuçon, Martin Fröst, Janine Jansen, *dame* Felicity Lott, Mischa Maisky, Julian Rachlin, Radovan Vlatković, Gudački kvartet Belcea te članovi gudačkih kvarteta Alban Berg, Meta4 i Ebène. Hyung-ki ima male ruke (ali samo ruke su mu male!) i zbog toga pronalazi pijanistički repertoar koji je teško svirati, kao što je Rahmanjinovljeva glazba jer je Rahmanjinov imao velike ruke (poveznica na YouTube: *Rachmaninov Had Big Hands – BIGGER Version*). Legendarni pjevač i kantautor Billy Joel (*Piano Man*), odabrao ga je da mu aranžira i snimi njegov posljednji album *Fantasies and Delusions* za solo glasovir kao *hommage* ozbiljnoj glazbi; album se na prvom mjestu svjetskih top-lista zadržao čak 18 tjedana! Svojim radionicama, *S onu stranu vježbaonice* (*Beyond the Practice Room Workshops*), Joo pomaže kolegama glazbenicima da istraže manje poznata područja glazbene pedagogije. A osim interpretiranju i skladanju glazbe, Joo planira dobar dio vremena posvetiti i dirigiranju te radu s tinejdžerskim i studentskim orkestrima.

PREDGOVOR GLAZBENOM KRITIČARU

Uživanje u osrednjosti

Prije svega dopustite mi da postavim donekle nedolično pitanje na ovome mjestu: Postoji li nešto što je „dobra“ kritika? I ne želim pitati postoje li dobro napisane kritike, jer one sigurno postoje. Niti želim poniziti cijeli soj pisaca po cijenu da ih uznemirim izlažući se opasnosti dok pišem loše o sebi ili o njima! Ne dovodim u pitanje ima li onih koji duboko poznaju glazbu. Neki su kritičari čak postali naši bliski prijatelji. Pa ako želimo imati kritike, bile one dobre ili loše, moramo također prihvatiti potrebu za kritičarima da ih pišu. Međutim, pitanje doista postoji: Zašto su nam uopće potrebne kritike o glazbi, kazalištu ili knjigama?

Očit odgovor bi bio: da donesemo dobro informiranu odluku o tome je li određena knjiga vrijedna čitanja, neka drama ili film vrijedni gledanja i skladba vrijedna slušanja. Ali s druge strane, nije li pitanje o „vrijednosti“ pitanje osobnog ukusa? Kad je riječ o glazbi, sigurno postoji opasnost da budemo previše informirani, što uzrokuje da čovjek prosuđuje skladbu ili izvedbu intelektualno, kad se zahtijeva emocionalni odgovor. Je li glazba nešto što potiče emocije i je li zbog toga izvan carstva analitičke prosudbe?

Ne kažem da je manje vrijedna glazba koja je više intelektualne naravi. Zatim, postoji priličan broj ljudi kojima je zapravo draže da se ubaci nešto za um dok se potiču njihove emocije; ja sam među njima. Kad je to rečeno, ne poriče se moć i ljepota, ili „vrijednost“, dobro napisanog pop-songa koji se sviđa ljudima, možda zbog svojega izravnog emocionalnog učinka. Rijetko je u povijesti glazbe neka dobro primljena popularna pjesma bila i kritičarev izbor.

Glazbeni kritičar mora suditi, jer to je njegov posao. Ali ne smije stvarati prosudbe. Ipak, ako čovjek čita kritiku koja se ne svrstava na neku stranu, ona je jednostavno dosadna i ne služi svojoj svrsi. Kao čitatelji, mi želimo kritičara koji hvali ili kudi. Želimo čuti što je „pogrešno“. I premda svi znamo da je to samo neko mišljenje, tome svejedno poklanjamo dosta pozornosti. Čak i više ako je kritika o umjetniku povoljna. U posljednjem slučaju napokon osjećamo da smo „razumjeli“. Uostalom, mi smo luckasti i samo ljudi; uglavnom nismo nimalo bolji od kritičara ili kritičarke.

Ali čak ni povoljna kritika ne pruža uvijek užitek nama umjetnicima. Sjećam se svojega dragog prijatelja Juliana Rachlina u dvjema suprotstavljenim okolnostima. Jedna je bila o čitanju grozne kritike onoga što je Julianu bilo jedan od njegovih koncerata u kojima je najviše uživao. I ja sam bio u publici te večeri i čuo sam, po svojem skromnom mišljenju, besprijekornu izvedbu: bila je tehnički briljantna, puna dubine, a ipak provokativna u najboljem smislu riječi. (Već počijem zvučati kao kritičar!) Ali glazbeni kritičar je napisao da je to bila slaba izvedba u svakom pogledu. Kako je to bilo moguće? Jesmo li mi uopće bili na istom koncertu? Julian je, koliko se sjećam, odbacio negativnu kritiku i popratio je smijehom.

Zanimljiva je stvar da ga je zapravo uznemirila dobra kritika koju je dobio poslije jednog koncerta. Nisam bio ondje, ali Julian me je uvjeravao da je svirao daleko od toga da bi bilo dobro. Prema riječima samog Juliana, napravio je nekoliko

pogrešaka, nije svirao usklađeno i, priznao je, nije se mogao uživjeti u glazbu. Kritičar ga je sljedećega dana hvalio da je uz bok Paganiniju, kao pjesnik i gospodar svojega instrumenta. Vrlo je zanimljivo da Julian zaista to nije cijenio.

Ne pokušavam reći da su kritike bile pogrešne i da smo mi bili u pravu, ali to jasno pokazuje kako mišljenja mogu biti krajnje različita, čak i kritike profesionalaca na svim stranama.

Ne može se poreći da glazbeni kritičari nisu pisci po vlastitim zaslugama. To jest, oni su bolji ili gori majstori pisane riječi. Mnoge kritike, pozitivne ili pozitivno porazne, same po sebi su mala umjetnička djela, bez obzira na zaključke koje izvlače. Nema ni pogrešnih ni ispravnih kritika, postoje samo one koje su dobro ili ne tako dobro napisane.

Čak i veliki pisci, poput Bernarda Shawa, ponekad su igrali ulogu kritičara, dokazujući da su kritičari također umjetnici. I to zauzvrat znači da su oni također podložni kritici. Ali umjesto toga mi ih odlučno hvalimo, i to na najsmješnji i najciničniji način.

I, govoreći iskreno, volio bih svim kritičarima koji su svratili pozornost na tu večer dignuti tri palca uvis što su mi omogućili da stvorim Glazbenoga kritičara.

Aleksej Igudesman
Prijevod s engleskog: Mate Maras

Izvori glazbenih kritika:

Nicolas Slonimsky, *Lexicon of musical invective: Critical Assaults on Composers Since Beethoven's Time*, W. W. Norton & Company, London – New York, 2000.

Internet

Giya Kanchelli – privatna zbirka „loših“ kritika

Dodatni tekstovi: Sabina Hasanova, Aleksej Igudesman, Hyung-ki Joo

Organizator i nakladnik: Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog,
Zagreb, Trg Stjepana Radića 4

Za nakladnika: Dražen Sirišević, ravnatelj

Producentica: Dubravka Bukojević

Urednica: Jelena Vuković

Biografije umjetnika: Davor Merkaš, Ana Unkić

Lektorica: Rosanda Tometić

Oblikovanje i grafička priprema: Daniel Ille

Tisak: Intergrafika TTŽ d.o.o., Zagreb

Naklada: 350 primjeraka

Cijena: 20 kuna

www.lisinski.hr

Petar
Ilić
Čajkovski

Olašar

11.12.2021.
RASPRODANO!
12.12.2021.

LISINSKI
ARTertainment

DAN DVORANE

**SVIM NA
ZEMLJI**

LISINSKI TE TREBA

Srijeda, 29. prosinca 2021. u 19.30 **LISINSKI**

MUŽEK & TRIO

ZAGREBAČKI KVARTET SAKSOFONA

GRAD
ZAGREB

 otpbanka

ZAGREB
city of Zagreb

JutarnjiLIST

 INA

SWISS Global Art Management
GART[®]

Svea and Julius
Lovers of the Arts

 LISINSKI